

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/147/2017
Identifikačné číslo spisu:	2315223460
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:2315223460.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú Q. C., bývajúcú u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Galanta, dieťa rodičov matky: O. K., bývajúcej v A. zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Magdálikom, so sídlom v Galante, Vájanského 1520 a otca: Q. C. bývajúceho v A., zastúpeného advokátkou JUDr. Dagmar Hornákovou, so sídlom v Seredi, A. Hlinku 3057/17, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 16 P 323/2015, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. júla 2017 sp.zn. 24 CoP 78/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 10. novembra 2016, č.k. 16 P 323/2015-94 1/ zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, 2/ otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumu 50 € mesačne, počnúc od 10. novembra 2016, so splatnosťou do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, 3/ určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom bez obmedzenia zo strany súdu tak, ako sa v každom jednotlivom prípade na tom dohodne s matkou maloletého dieťaťa, 4/ žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch 2/ a 3/ podala odvolanie matka maloletej.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 26. júla 2017 sp.zn. 24 CoP 78/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku 2/ o výživnom zmenil (§ 388 CSP) tak, že otcovi uložil povinnosť s účinnosťou od 20. októbra 2015 prispievať na maloletú sumu 78 € mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a v napadnutom výroku 3/ rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd dospel k záveru,

že súd prvej inštancie neurčil správny rozsah vyživovacej povinnosti otca maloletej. Keďže otec maloletej má možnosť a schopnosť platiť na výživu maloletej sumou 78 € mesačne, zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že uložil otcovi platiť na výživu maloletej sumu 78 € mesačne od 20. októbra 2015. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku zrušil, pretože súd prvej inštancie nedostatočne vykonaným dokazovaním ohľadom otázky styku znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, pričom nevykonali aj ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu, čím potom vec i nesprávne právne posúdil.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním otec maloletej (ďalej aj „dovolateľ“). V dovolaní podrobne rozobral svoju zdravotnú a finančnú situáciu, pričom mal za to, že odvolací súd sa starostlivo nezaoberal uvedenými skutočnosťami, pretože pri stanovení výšky výživného vychádzal iba z matematického výpočtu rovnajúceho sa 20% výšky invalidného dôchodku otca, keď nevzal do úvahy, že otca nemožno považovať za osobu, ktorá je zdravá a má teda možnosti aj schopnosti sa primeraným spôsobom postarať a podieľať na výžive dieťaťa. Taktiež uviedol, že maloletá u neho trávi veľa času, riadne jej zabezpečuje výživu, ošatenie, v dôsledku čoho nevidí dôvod, prečo by mal na výživu maloletej prispievať matke v plnej výške. Nakoľko sa odvolací súd vôbec nezaoberal uvedenými skutočnosťami, považoval dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu ako nesprávne právne posúdené. Navrhoval, aby odvolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Kolízny opatrovník maloletej sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Matka maloletej považovala dovolanie otca za nedôvodné, pričom podľa jej názoru dovolanie otca nenapĺňa zákonom stanovené požiadavky.

6. Od 1. júla 2016 sa konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých riadia ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (CMP). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 CMP) To platí i pre konanie o dovolaní.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

8. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napr. sp.zn.. 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012).

9. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

10. Nadalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho

prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 172/03].

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

15. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

16. V danom prípade dovolateľ v dovolaní uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávnosti a v dovolaní nevystihol niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania prípustnosti dovolania.

17. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp.zn. 1 VCdo 2/2017, ako aj uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 8 Cdo 86/2017, sp.zn. 6 Cdo 149/2017).

18. V danom prípade dovolateľ podal dovolanie, v ktorom spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až 435 CSP neuviedol, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a dovolacie dôvody nevymedzil tak, ako to predpokladajú uvedené ustanovenia CSP. V prípade takéhoto dovolania (t.j. dovolania, v ktorom absentuje vymedzenie dovolacích dôvodov) súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok dovolania v dovolacom konaní odstránil, vyplýva totiž z ustanovenia § 436 ods. 1 CSP (viď 1 VCdo 2/2017).

19. Dovolateľ v dovolaní nevystihol niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP. Aj pri posudzovaní dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP) nie je zrejmé, či dovolateľ vôbec namieta existenciu procesnej vady zmätočnosti uvedenej v § 420 CSP. Dovolací dôvod teda nie je vymedzený spôsobom zodpovedajúcim § 431 CSP.

20. Na základe argumentácie a formulácií obsiahnutých v dovolaní nie je možné posúdiť [ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 CSP avšak aj s prihliadnutím na ods. 3 uvedeného článku základných princípov CSP)], či dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 421 CSP, ktorý v dovolaní nie je ani len spomenutý. Netvrdí totiž, že odvolací súd sa riešením určitej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná odlišne. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

21. Je nepochybné, že dovolateľ podal dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP, čo však zakladá dôvod pre odmietnutie takéhoto dovolania.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd jeho dovolanie ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. f/ CSP).

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.